ପି.ଭି. ପାପାନ୍ନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

କେ. ପଦ୍ମନାଭୈୟା

ଫେବୃଆରୀ 4,1994

[ଏସ୍. ମୋହନ ଏବଂ ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ 1961 : ଧାରା 21 (1) - ଜମି ମାଲିକ –ଯଥାର୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତାର ଆଧାରରେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜାଗା ଖାଲି କରିବାର ଡିକ୍ରି - ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ - ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ - ଏହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନପାରେ କି ? ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପରେ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ - କେତେବେଳେ ଏହାକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇପାରିବ - ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ, ଜମି ମାଲିକ, ଉତ୍ତରଦାତା-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଦଖଲ ଡିକ୍ରିନାମା ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ, ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ ବିବାଦୀୟ ସ୍ଥାନଟି ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତା - ଭଡ଼ାଟିଆ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପୁନଃପରୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ, କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାହାକୁ ଖାରଜ କରିଦେଲା । ତଥାପି, ସେହି ସ୍ଥାନ ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ 4 ବର୍ଷ ସମୟ ଦେଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା 4 ବର୍ଷ ସମୟ ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲା ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କ ଭାଇ, ପତ୍ନୀ ଓ ପୁଅ ଅର୍ଥାତ୍ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବିବାଦୀୟ ସ୍ଥାନଟିକୁ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଦାନ କରି ଯାଇଥିଲେ ।

4 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାନଟି ଖାଲି କରିବାରେ ଉତ୍ତରପକ୍ଷ- ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିଫଳତା ପରେ, ଆବେଦନକାରୀମାନେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ, କିନ୍ତୁ ଭଡ଼ାଟିଆ ଏହାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରି ଏହି ଦାବି କଲେ ଯେ (1) ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶଟି କେବଳ ମୃତ ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ଯଥାର୍ଥ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନଟିକୁ ବ୍ୟବହାର ଓ ଅଧିବାସ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ

ଦିଆଯାଇଥିଲା ବେଳେ, ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସେହି ଆଦେଶଟି ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଗଲା; **(ii)** ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ ଏକ ଡେଲିଭରି ପରୱାନା ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଏକ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା **(i)** ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ **(i)** ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ତିମ ହୋଇଯାଇଥାଏ, ତେବେ ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉପଯୋଗ ଓ ଅଧିବାସ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସହିତ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ବୋଲି କହି ଆଦେଶଟି ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଯାଇଛି ବୋଲି ଉଠାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ; **(ii)** ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ଏହି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅଧିକାର ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଧାରକଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ ଏହି ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁନଃରୀକ୍ଷଣରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଆଦାଲତଙ୍କ ଡିକ୍ରିକୁ ରଦ୍ଦ କଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଖାରଜ କରିଦେଲେ ଯେ **(i)** ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସହିତ ମାମଲାର କାରଣ କିଛି ରହିଲା ନାହିଁ, ଏବଂ **(ii)** ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ଲାଭପାତ୍ରୀମାନେ, ଅର୍ଥାତ୍ ମୃତ ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ବୈଧ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ, ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଛେଦ ଡିକ୍ରିଟି ପୂରାପୂରି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱଭାବର, ତେଣୁ ସେମାନେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇପାରିବେ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିରୋଧରେ ଏହି ଆଦାଲତରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ରାୟ ଦେଲେ : 1. ଭୂମିମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଘରର *ପ୍ରକୃତ* ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଏକ ଘର ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମାମଲା, ଭୂମିମାଲିକଙ୍କୁ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଭୂମି ଆବଶ୍ୟକ କି ନାହିଁ ତାହା ଜାଣିବା ପାଇଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ଉଚିତ । ତେବେ ଉଚ୍ଛେଦ ଡିକ୍ରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏଭଳି ତଦନ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଯେତେବେଳେ ବିଷୟଟି ଅନ୍ତିମ ରୂପେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶଟି, ଯେଉଁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆଦାଲତରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ସେଠାରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଯାଇଛି ତେବେ ସେହି ଆଦେଶକୁ ପୁନର୍ବାର ଆପତ୍ତି କରିବାର କୌଣସି ସୁଯୋଗ ରହିବ ନାହିଁ, ଯାହା ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହୋଇପାରେ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରୁ ଅନୁମାନ

କରାଯାଇଥାଏ ଯେ, ଏକ ଅଦାଲତ, ଯେଉଁଠାରେ ଆଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଉଛି, ସେହି ଆଦେଶକୁ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ଅଟେ । ତେଣୁ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ ଯେପରି ଡିକ୍ରିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରନ୍ତି, ସେହିପରି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ; କେବଳ ସେହି ବ୍ୟତିକ୍ରମିକ ମାମଲା ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁଠାରେ ଡିକ୍ରିଟି ପ୍ରକୃତ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରହୀନ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ ।

2. ଯେକୌଣସି ଭଡ଼ା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ବେଦଖଲ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିବା ପରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅଦାଲତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଏକ ଡିକ୍ରି ଜାରି ନକରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଡିକ୍ରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଘଟୁଥିବା ଯେକୌଣସି ଘଟଣାକୁ ଡିକ୍ରି ପୁନଃଖୋଲିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଧାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଡିକ୍ରିରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିବା ବିବାଦର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ କୌଣସି ଘଟଣା ବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିବାରୁ ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିପାରିବେ ନାହିଁ ।

2.1. ଡିକ୍ରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହା ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଅଂଶ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ମୃତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହକଦାର ।

ହସମତ ରାୟ ବନାମ *ରଘୁନାଥ ପ୍ରସାଦ,* ***ଏ.*** **ଆଇ. ଆର. (1981) ଏସ୍. ସି. 1711;** ପି. *ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର୍ଲୁ ବନାମ ଦ ମୋଟର ଆଣ୍ଡ* **ଜେନେରାଲ ଟ୍ରେଡର୍ସ, ଏ. ଆଇ.** ଆର. **(1975) ଏସ୍. ସି.** ***1409;*** *ସୟଦ ଅସଦୁଲ୍ଲା କାଜମୀ* ବନାମ *ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା. ବିଚାରପତି ଆହ୍ଲାବାଦ,* ***ଏ.ଆଇ.ଆର. (1981) ଏସ୍.*** **ସି.** ***1724 ଏବଂ*** ମେସର୍ସ ଭ୍ୟାରିଟି *ଏମ୍ପୋରିୟମ୍* **ବନାମ ଆର୍. ଏମ୍. ମହମ୍ମଦ. ଇବ୍ରାହିମ୍, ଏ. ଆଇ. ଆର୍. (1985) ଏସ୍. ସି. 207, ନିର୍ଭରଶୀଳ ।**

ଡି. କେ. ସୋନି ବନାମ ପି. କେ. **ମୁଖାର୍ଜୀ, [1988] 1 ଏସ୍. ସି. ସି. 29** *ଏବଂ ୟାସିମସା* ଫକ୍ରୁଦ୍ଦିନ୍ସାବ୍ *ଡୋରି ବନାମ ବାସପ୍ପା ଏ/ଏଫ୍ ବାସପ୍ପା ହନାରାକି (ମୃତ)* **ଏଲ୍. ଆର୍. ଏସ୍. ଦ୍ୱାରା, [1991] 2** କେ. **ଏଲ୍. ଜେ. 219, ପ୍ରଭେଦନୀୟ ।**

ଡକ୍ଟର ମହମ୍ମଦ ଇବ୍ରାହିମ୍ ବନାମ ରହିମ୍ ଖାନ୍, **(1947) II ଏମ୍. ଏଲ୍. ଜେ. 419,** ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 622/1994।

C.R.P. ସଂଖ୍ୟା 4138 of 1990 ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 31.10.1991 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ।

ଏସ୍. ଏସ୍. ଜାଭାଲି, ଏମ୍. ଶିବପ୍ପା ଏବଂ ପି. ଆର୍. ରାମାସେଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ।
ସୀତାରାମାୟା, ଏମ୍. ଆର୍. ଜନାର୍ଦନ ଏବଂ ପି. ମହାଲେ ଉତ୍ତରଦାତା ପାଇଁ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ଏମ୍. କେ. ମୁଖାର୍ଜୀଙ୍କ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ବିଶେଷ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା।

1. ଏହି ଆବେଦନ ଦେୱାନୀ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4138 /1990 ରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 31 ଅକ୍ଟୋବର, 1991 ତାରିଖରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି I ଏହି ଆବେଦନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ମାର୍ଚ୍ଚ 22, 1973 ରେ ଜଣେ ପି.ଭି. ଜୟଶଙ୍କର କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1961 ର ଧାରା 21 (1) ଅନୁଯାୟୀ ବେଙ୍ଗାଲୁରୁର ପ୍ରଥମ ମନ୍ସିଫ୍ ଅଦାଲତରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ। ଯଦିଓ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ କବଜା ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ, 24 ଅକ୍ଟୋବର, 1980 ର ତାଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, କେବଳ ଏହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ମକଦ୍ଦମା ପରିସର ଘରମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ବୃତ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରକୃତରେ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ଏହାର ଖାଲି କବଜା ଶ୍ରୀ ଜୟଶଙ୍କରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଦୁଇ ବର୍ଷ ସମୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭଡ଼ାଟିଆ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ଡିସେମ୍ବର 19,1993 ରେ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା। ତେବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଘର ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଚାରି ବର୍ଷ ସମୟ ଦେଇଛନ୍ତି। ତାଙ୍କ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିବାର ଆଦେଶକୁ

ଦାବି କରି, ଭଡ଼ାଟିଆ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯାହା ମଧ୍ୟ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

2. ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ଘର ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚାରି ବର୍ଷର ଅବଧି ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଜୟଶଙ୍କର ଅକ୍ଟୋବର 26,1986 ରେ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଥିଲେ । ସେ 11 ଜୁନ୍ 1986 ରେ ଏକ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଛାଡ଼ିଯାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ସେ ତାଙ୍କ ଭାଇ, ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଓ ତାଙ୍କ ପୁଅଙ୍କୁ ଏହି ବିବାଦିତ ଜାଗାକୁ ଦେଇଥିଲେ ।

3. ଭଡ଼ାଟିଆ 4 ବର୍ଷର ସମୟସୀମା ଯାହା 31 ଡିସେମ୍ବର 1987ରେ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ସେହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଘର ଓ ଜାଗା ଖାଲି କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ପରେ, ମୃତ ଜୟଶଙ୍କରଙ୍କ ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ କାନୁନସମ୍ମତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ 7 ମାର୍ଚ୍ଚ 1988 ରେ ବାଙ୍ଗାଲୋରର ସ୍ମଲ୍ କଜେସ୍ କୋର୍ଟରେ ଖାଲିକରଣ ଆଦେଶର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ । କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବିରୋଧ କରିବା ସମୟରେ, ଭଡାଟିଆ ପ୍ରଥମେ ଏହା ଦାବି କଲେ ଯେ ଜୟଶଙ୍କରଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲୁ କରିବା ପାଇଁ ଉକ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ସତ୍ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଦଖଲ ଆଧାରରେ ମାତ୍ର ଖାଲିକରଣ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା, ସେହିପରି ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏହି ଆଦେଶ ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଏବଂ ବଳବତ୍ ହୋଇପାରିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠିତ ହେବାଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭଡ଼ାଟିଆ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହା ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରରେ ମିଳିପାରିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଭଡ଼ାଟିଆ ଇଚ୍ଛାପତ୍ରର ସତ୍ୟତାକୁ ମଧ୍ୟ ଆପତ୍ତି କଲେ ।

4. ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ 20 ଜୁଲାଇ 1990 ରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଦଖଲ ହସ୍ତାନ୍ତର ଆଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ ଏହି ମତ ରଖିଥିଲେ ଯେ, କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାରେ ବସି, ଏହା ଡିକ୍ରିର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଅଦାଲତଙ୍କ ମତାନୁସାରେ, ଏକଥା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେଉଁଥିରେ ଖାଲିକରଣ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି ଚିରସ୍ଥାୟୀ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ସେଥିରୁ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାରୋପ କରିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଯେ ଡିକ୍ରି ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଗଲା କାରଣ ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରୟୋଗ ଏବଂ ଦଖଲ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକତା ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସହିତ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି । ଶେଷରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ ଜମିମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଡିକ୍ରି ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକ

ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଡିକ୍ରିଧାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିବା କାରଣରୁ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

5. କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଆଦେଶରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ, ଭଡ଼ାଟିଆ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । 31 ଅକ୍ଟୋବର 1991 ତାରିଖରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କାରଣ ବଞ୍ଚି ରହିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ମୃତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଦାବି କରୁଥିବା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଜମି ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲେ ।

ଜୟଶଙ୍କର ନିଜର ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ମାମଲା ପରିସରର ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି କୋର୍ଟରେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଏହି ଆବେଦନରେ ଜବାବ ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ଆଦେଶ ସେହିପରି ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଗଲା କି?

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିରନ୍ତର ଭାବରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ଆବଶ୍ୟକତା କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ତାରିଖରେ ହିଁ ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବରଂ ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଆବେଦନ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନରେ ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶ ଉପରେ ବିଚାର କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରଥମେ ହସମତ ରାୟ ବନାମ ରଘୁନାଥ ପ୍ରସାଦ, ଏ. ଆଇ. ଆର. (1981) ଏସ. ସି. 1711 ମାମଲାକୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ପୂର୍ବରୁ *ପି. ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱର୍ଲୁ* ବନାମ *ଦ ମୋଟର ଆଣ୍ଡ ଜେନେରାଲ* ଟ୍ରେଡର୍ସ, ଏ. ଆଇ. ଆର. (1975) ଏସ. ସି. 1409 ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଆଧାର କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅଦାଲତ *କହିଛନ୍ତି ଯେ* ଏହା ନିର୍ବିବାଦୀୟ ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ମାମଲା ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା କହିବା ଠିକ୍ ହେବ ଯେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକତା କେବଳ

କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ତାରିଖରେ ରହିବ ନାହିଁ ବରଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଆଦେଶ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ । ଏହି ଅଦାଲତ ଜୋର ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ, ଯଦି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ଅଗ୍ରଗତି ଓ ଅଦାଲତରୁ ଅଦାଲତକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବା ସମୟରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଘଟିଥାଏ, ଯାହା ଯଦି ଜଣାପଡ଼େ, ତେବେ ଘର ମାଲିକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯିବ ନାହିଁ, ଅଦାଲତକୁ ଏହାର ଯାଞ୍ଚ ଓ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶକୁ ରୂପାନ୍ତରିତ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ଅଦାଲତ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମେତ ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତକୁ ଏଭଳି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିଛି ଯେ, ଘର ମାଲିକଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା କିମ୍ବା ଚାହିଦା ଆଉ ନାହିଁ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା କହିବା ଭୁଲ ହେବ ଯେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିବାରୁ ସେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପାଇଁ ଅଦାଲତକୁ ଅନୁରୋଧ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ନ୍ୟାୟାଳୟ ଶେଷରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:

> "ଯେତେବେଳେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଡିକ୍ରି କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ (ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ) ଏପରି ପ୍ରତିବାଦ କରିବାରୁ ନିଷେଧ କରାଯାଇପାରିବ।"
>
> (ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

8. ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଡି.ଏ. ଦେସାଇ (ତାଙ୍କ ସ୍ୱୟଂ ପକ୍ଷରୁ) ଏବଂ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଇ.ଏସ. ଭେଙ୍କଟରାମଇଆ (ତାଙ୍କ ତଥାକାଳୀନ ପଦବୀ ଅନୁସାରେ) ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ଅବଲୋକନକୁ ସମର୍ଥନ କରି, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଆର୍.ଏସ. ପାଠକ (ତାଙ୍କ ତଥାକାଳୀନ ପଦବୀ ଅନୁସାରେ) କହିଥିଲେ:

> " ...... ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇସାରିଛି ଯେ, ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ବାସଚ୍ୟୁତ କରିବା ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଏକ ବିଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ବାସଚ୍ୟୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ, ଯଦି ବିଧାନ ଅନ୍ୟଥା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ନାହିଁ, *ତେବେ ଆବଶ୍ୟକତା ସେହି ତାରିଖରେ ବିଦ୍ୟମାନ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧନରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ସମାଧାନ କରାଯାଏ*"।
>
> (ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ସୟଦ ଅସଦୁଲ୍ଲା କାଜମୀ ବନାମ *ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା. ବିଚାରପତି, ଆହ୍ଲାବାଦ,* ଏ. ଆଇ. ଆର. (1981) ଏସ୍. ସି. 1724, ମାମଲାରେ, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହା କହିଥିଲେ ଯେ ଅପିଲୀୟ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତୃତୀୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଘରବାଡ଼ିର ଏକ ଅଂଶ ମୁକ୍ତ କରିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ତ୍ୱରେ ଛାଡ଼ିବା ପାଇଁ ଅପିଲୀୟ ପ୍ରାଧିକାରୀଙ୍କ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାଧିକାରୀ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଏବଂ ଏପରି କରିବା ତାଙ୍କ ଅଧିକାରିତା ବାହାରେ କିମ୍ବା ଆଇନର ବିପରୀତ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି । ଏହା ପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି:-

> "ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଧାର କରି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଉପରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ବେଳେ ଆଇନଗତ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃ ପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନରେ ନେବା ଉଚିତ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ରାଜ କୁମାର ସିହ୍ନାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଆବାସର କିଛି ଅଂଶ ମୁକ୍ତ କରିବାର ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବିବାଦକୁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲାଯାଇପାରିନଥିଲା ।"

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ହସମତ ରାୟ (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ *ମେସର୍ସ ଭେରାଇଟି ଏମ୍ପୋରିୟମ* ବନାମ *ଆର.ଏମ୍. ମହମ୍ମଦ ଇବ୍ରାହିମ,* ଏ.ଆଇ.ଆର. (1985) ଏସ୍.ସି. 207 ରେ ଅନୁମୋଦନ ସହିତ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଥିଲା ।

10. ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ କରାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ଏହି ଆଦାଲତ ଏହା କହିଛି ଯେ ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦାଏର କରାଯାଇଥିବା ମାମଲାରେ ଆଗକୁ ଘଟିଥିବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବି ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ମାଲିକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିବା ଘରଟିକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ; ଏହା ସହିତ ଏହା ମଧ୍ୟ କହାଯାଇଛି ଯେ, ଏପରି ତଦନ୍ତ

କେବଳ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଦେଶ ଅନ୍ତିମ ରୂପ ନେଇନାହିଁ, ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଥରେ ମାମଲାଟି ଏହି ଅର୍ଥରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଗଲା ଯେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବହିଷ୍କାର ଆଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଆଉ ଆପତ୍ତି ପାଇଁ ଖୋଲା ରହିବ ନାହିଁ, ଯାହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହୋଇପାରେ । ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ନୀତିରୁ ଆସିଛି ଯେ ଡିକ୍ରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରୁଥିବା ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଡିକ୍ରିକୁ ପଛରେ ପକାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ କାରଣ ଏହା ମକଦ୍ଦମାର ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ । ତେଣୁ, ନିଷ୍ପାଦକ ଅଦାଲତ ଏହି ରାୟକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯେହେତୁ ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଛି: କେବଳ ସେହି ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଛାଡ଼ି, ଯେଉଁଠାରେ ଦେଖିବାକୁ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବେ ଲାଗେ ଯେ ଆଦେଶଟି ଅଦାଲତର କ୍ଷମତାସୀମାର ବାହାରେ ଥିଲା । ଏହାକୁ ଭିନ୍ନ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ଏହି ଡିକ୍ରି କାହିଁକି ପାରିତ ହେଲା ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଡିକ୍ରି ବୈଧ କି କିମ୍ବା ଅବୈଧ ତାହା ଜାଣିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯାଇପାରିବ ଯେ ଡିକ୍ରି ପାରିତ କରିଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏପରି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ଥିଲେ କି ନାହିଁ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ ରାୟ ବା ସେଥିରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝିବା ପାଇଁ ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ବିଚାର ପ୍ରକ୍ରିୟାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଦେଖିପାରିବେ ।

11. ତଥାପି, ଭଡାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ *ଡି.କେ. ସୋନି* ବନାମ *ପି.କେ. ମୁଖାର୍ଜୀ*, [1988] 1 S.C.C.29 ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

> "...... ଆମେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛୁ ଯେ ଯଦି ଆଇନ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିଷେଧ କରେ ଯେପରି ଏହା ତତ୍କାଳୀନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରିଥିଲା, ଉପରୋକ୍ତ ଧାରା ଦ୍ୱାରା, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ସତର୍କତା ସହିତ ସ୍ୱୀକୃତିକୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ "।

ଏହା ଯୁକ୍ତି କରିବା ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ନିଷ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମଧ୍ୟ ଟିପ୍ପଣୀ ଦିଆଯାଇପାରିବ କାରଣ ଏପରି ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନଥିଲା । ପୃଥକ ଭାବରେ ପଢିବା ସମୟରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ପରି ମନେହୁଏ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ରାୟକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପଢାଯାଏ, ଏହା ବିବାଦକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନକାରାତ୍ମକ କରିଥାଏ ।

12. ଡି.କେ. ସୋନି *(ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ* କୋର୍ଟ ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍ଧୃତ ହସମତ ରାୟ (ଉପରୋକ୍ତ) ଏବଂ ସୟଦ ଅସଦୁଲ୍ଲାହ କାଜମୀ (ଉପରୋକ୍ତ)ଙ୍କ *ଅନୁପାତକୁ ପୁନର୍ବାର ଦୋହରାଇଥିଲେ* ଏବଂ କହିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟିକ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହେଉଛି ଏକ ଜରୁରୀ ଉପାଦାନ ଯାହା ଉପରେ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରଶାସନ ନିର୍ଭର କରିବା ଉଚିତ । ତେଣୁ, ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ସେହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ସେଠାରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିବା ୟୁ.ପି. ଭଡ଼ା ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବୁଝିବାକୁ ପଡିବ ।

13. ଭଡାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ତା'ପରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର *ୟାସିମାସାହ ଫକରୁଦ୍ଦିନସାବ ଡୋରି* ବନାମ *ବାସପ୍ପା ଏ/ଏଫ ବାସପ୍ପା ହଙ୍ଗାରାକି (ମୃତ) ବାଇ ଏଲ୍.ଆର୍.ଏସ୍.,* [1991] 2 କେ.ଏଲ୍.ଜେ. 219 ରେ ଦୁଇ ଜଣିଆ ବିଚାରପତି ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଘରମାଲିକ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଇବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ପରିସରର ଅଧିକାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଚାହୁଁଥିଲେ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା, ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସହିତ ମାମଲା ରୁଜୁ ହେବାର କାରଣ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା । ସେହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଭାବରେ ପୃଥକ କରାଯାଇପାରିବ କାରଣ ଆମ ମାମଲାର ବିପରୀତରେ, ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପୁନଃ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନତା ସମୟରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଥିଲା ।

14. ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶେଷରେ *ଡକ୍ଟର ମହମ୍ମଦ ଇବ୍ରାହିମ* ବନାମ *ରହିମ ଖାନ,* (1947) II M.L.J. 419 ମାମଲାର ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏକ ରାୟ *ଉପରେ ନିର୍ଭର* କଲେ । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ମାମଲା ତାଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରୁଛି କାରଣ ଏଥିରେ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଘର ମାଲିକାଣୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଜମି ପୁନଃପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ତା'ପରେ ଆମେ ଆମର ଅସମର୍ଥତାକୁ ନେଇ ଦୁଃଖିତ;ପ୍ରଥମେ, କାରଣ ସେହି ରାୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ଦାବିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବୈଧ ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଥିବା ଏହି ଅଦାଲତର ରାୟଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ।

15. ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଆମକୁ ମାନିବାକୁ ହେବ ଯେ କୌଣସି ଭଡା ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ଏକ ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ପରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାକୁ ବିଚାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଚାର

କରାଯାଇପାରିବ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅଦାଲତ ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଜାରି ନକରିଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଆଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଘଟୁଥିବା କୌଣସି ଘଟଣାକୁ ଆଦେଶର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ କାରଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ। ଡିକ୍ରିରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିବା ବିବାଦର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରୂପକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଅଦାଲତ କୌଣସି ଘଟଣା ବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିବାରୁ ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିପାରିବେ ନାହିଁ। ଏହାର ଏକ ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଥରେ ଡିକ୍ରି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଏହା ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକ ଅଂଶ ହୋଇଗଲା, ତେଣୁ ମୃତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାକୁ ହକଦାର।

16. ତେଣୁ, ଆମେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଛୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟକୁ ଖାରଜ କରୁଛୁ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରୁଛୁ ।ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।